

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 ftt — kr. Negyedévre 1 ftt 50 kr.
Félre . . . 2 , 50 , Egy szám ára 12 kr.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasabos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel árcsökkentés sáallik.

MEGJELENIK MINDEN VASARNAP

Különböztetés az év folyólatán minden hónap elején lehet.

SZERKESZTŐLAKIK: III. TIZED, BUDAI-UTCA, 189. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-UTCA, 186. SZ.

Helyegdíj minden bejelentésért 30 kr.

A vidéki sajtó.

A magyar hírlapirodalom az utóbb lefolyt évtized alatt rohamos fejlődésnek indult. Politikai napilapok, közművelődési közlönyök, gazdasági s egyéb érdekeket képviselő szaklapok keletkeztek fölös számmal. Örömmel konstatálható, hogy a magyar újságolvasó közönség mindinkább növekszik, a mi számottevő ismervét képezi a kulturális haladásnak.

De ha összehasonlítást teszünk e tekintetben a főváros és a vidék között, sajnálatlaltal vehetjük észre, hogy mily óriási a különbség — hazánk népesebb s nagyobb területek középpontjaiként szereplő városait sem véve ki — a kettő között. Mondhatjuk, hogy a főváros maga többet produkál, mint az egész vidék. S bár szükséges, hogy a mi viszonyaink között majd minden téren domináljon az ország fővárosa, mégis csak azon mértékig szabad ezt engednünk, míg az nem esik a vidék rovására.

Hogy a kereskedelem és ipar legnagyobb piacát ez újabb vasúti politikánk által csak megerősített forgalmi centrumban: Budapestben leli, ezt bizony nagyon nehéz megakadályozni, de hogy úgy itt, mint szellemi téren különösen ellensúlyozni kell a főváros abszorbáló hatását, az kétségtelen.

A vidék szellemi életének ápolására leghivatottabb organumok az ott megjelenő hírlapok. De családás azt hinni, hogy egy vidéki lap jelentősége csak lokális érdekű, hogy az nem egyéb, mint helyi újdonságok s más, helyhez kötött viszonyokra vonatkozó közlemények konglomeratuma. A főzél mindenestire az illető város vagy vidék érdekeinek gondozása — amennyiben ez különösen a sajtó ellenőrző hatalma folytán eszközölhető, de közvetve kell, hogy minden vidéki lap bizonyos fokig egyetemesebb értékű legyen.

Az így jelzett irány nem abban rejlik, hogy országos kérdések tárgyalása tekintetében, országos lapokkal megegyező irányban működjék közre, vagy — különösen politikai tekintetben — ott hangoztatott érveket reprodukáljon egy vidéki hírlap, de igenis mindent viszonylagosan bíráljon meg, helyzetéhez, speciális körülményeihez képest. De mivel különösen általános kérdésekben találkoznak nagy számmal városok, megyék, melyeknek érdekei, ha nem is azonosak, de hasonlóak, kétségen felül áll, hogy ama város vagy megye közlönyei magatartása, közleményei jelentősége birnak nemcsak saját területének közönségére, de a vele rokon helyzetű terület lakosságára is.

A közvélemény visszhangja lesz ilyenformán minden oly érvelés, mely egybehangzón nyilatkozik majdnem valamennyi vidéki lap hasábjain, de viszont bármely ügy részletesebb, egész az individualis érdekekig megbeszélésére alig van alkalmasabb közeg a vidéki hírlapoknál. Elvi jelentőségében, az államot, mint egészet érdeklő kérdéseket ám tárgyalják mindenkor a főváros napilapjai, de a részletek, a keresztülvívés módozatainak megbirálása, nemcsak joga, de kötelessége is minden vidéki hírlapnak.

Fájdalom, hazánkban ezt csekély mérvben találjuk így. Mig pl. Németország vidéki lapjai egészen a fenti irányban működnek s így mintegy ellenőrző szerep jut nekik osztályrésztül, addig nálunk egészen más a legtöbb vidéki lap képe. Azt mondhatnák erre, hogy Magyarországot még nem szabad e tekintetben a Nyugat nagy birodalmihoz hasonlítani, a mi közönségünk nem identifikálható amazzal. Igaz. De a haladás követelő.

Emelni, terjeszteni kell a vidéki hírlapokat. A közönséget szoktatni kell, hogy az ő érdekeit, mint kisebb körét hívebben, körültekintőbben védel-

mezi a helyi sajtó. A vidéki közélet hatalmas oszlopává nőné ki magát az ilyen újság-irodalom s nagy mértékben előmozdítaná a törekvést, mely által nagyobb városaink önállóan fejlődhetnének szemben a főváros rohamos emelkedésével.

Magyarország jelenleg a fejlődésnek oly stádiumában van, melyben az egyik reform oly gyorsan követi a másikat, hogy gyakran időelőttinek is mondható. De valamint minden érdek-közösségben merülnek föl kisebb-nagyobb egyéni ellentétek, lehetetlen, hogy ily közérdekű reformok létesítésekor is ne szenvedjen egyik-másik terület közönsége oly sérelmet, melynek orvoslása csakis önjereje, önszorgalma útján eszközölhető.

Ha piacztat veszik el valamely városnak bizonyos árucikk tekintetében, pótolnia kell a hiányt, különben elhátrálhatatlan a gazdasági veszély: a pangás; ha a szellemi élet egy jelesebb tényezőjét képező testületet, intézetet vesznek el tőle, önjerejéből kell azt pótolnia, különben hanyatlani fog. De ha oly irányzat mutatkozik, mely ép úgy kártára van gazdaságilag, mint a hogyan társas életének magasabb fejlődését gátolja: összes erejét meg kell feszítenie, hogy tőle telhetőleg ellensúlyozza ama törekvést, különben a mellőzötetés hátrányai a téletlenséggel egyesülve oly állapotba juttatják, melyet a kortól való elmaradottsággal jelölünk. Ily körülmények közt az első fegyver mindenkor a vagyoni körülmények javítása, a jölet könnyítése, a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi productio folytonos és kitartó fokozása. De szükséges egyéb is, mely hirdesse a haladni akaró törekvéseit, munkásságának irányát, ismertesse céljainak fontosságát s e tisztet a hírlapok teljesítik.

A nagy közönség végre beláthatná, hogy a vidéki sajtó — melynek a jelzett irányban fokozatos fejlődése elmaradhatatlan — számottevő s pártolna

azt úgy erkölcsileg, mint anyagilag a eddiginél nagyobb mértékben. Nem az „eredeti tárczák” tömege teszi az ily lapot életképesé, de komoly, hézagpótló munkássága, mely példát mutat, fölvilágosít, és az igazságot szolgálva haladásra készít. —/—/—

A nő valódi értéke. *)

(Felelet egy volt növendékem levelére.)

Kedves leányom! Ön annyi közvetlenséggel, ragaszkodással s bizalommal szól hozzám levelében, hogy képtelen vagyok másképp szólítani, mint akkor, mikor még tanítványom volt, és mikor tudásvágyából származó ezernyi kérdéseire alig győztem felelni. Hej! pedig azóta sok megváltozott. A szöke firtú kis leányból, kinek nemcsak phantasiája repült igen sokszor, de lábai is, s ki oly mennyi élvezettel tudott játszani iskolánk udvarán, azóta nagy leány, majd boldog asszony és anya lett; én pedig ott állok, hogy az én kedves kis tanítványaim maholnap úgy fognak rólam beszélni: az öreg igazgató! Lássza nemcsak ön emlékezik az én tanításaimra, hanem én is arra a kis eleven leánykára, kit szívósággáért, egészséges kedélyéért, tudásvágyáért és kötelességtudásáért annyira szerettem és becsültem! Igaz örömet okozott tehát levelével, de más részt, minek tagadnám, alapos aggodalomba is ejtett. Ugyanis ön azt mondja, hogy miután két kis leánykája van, kik közül az egyik már iskolába jár, komolyan érdeklődik a nevelés kérdéseiről; de a társaságban s a lapokban annyira ellentétes nézeteket hall és olvas a nevelésről, s azon körben, melyben forog, annyi fura-ságot lát, hogy nem tud megállapodásra jutni s egy követendő eszményképet lelki szemei elé állítani. Hát most én felelek meg arra a nem kisebb kérdésre, mint hogy mi képezi a nő valódi értékét! Nem indokolt-e az én aggodalmam, hogy nem leszek képes megtelemni bizalmam, s hogy a rajzoltam eszményképet torz-alaknak fogja találni? Mondhatnám ugyan azt, nevelje leányait úgy, hogy önhöz legyenek hasonlóak; de végre is az ön bízama parancsol, elmondom nézeteimet. Magára vessen, ha e fogas kérdés fejtegetését netalán hosszadalmasnak és unalmasnak fogja találni, miért nem kérdez könnyebb dolgokat!

Levelében megbotránkozásának ad kifejezést azon tapasztalat fölött, melyet, fájdalom, egyre több eset igazol, hogy a

*) A helybeli polgári leányiskola ez évi értesítőjéből.

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

Első darabom.

Legoné Ernőöl.

Huszonkilenc éves voltam. Szenvedélyem a színház volt. Már egy tragodiát és két drámat gyártottam, mindhárom előadhatatlan volt; midőn egy szép reggelen egyik legkedvesebb barátommal, Goubauxval, a „Darlington Rikárd” és a „Harminez év vagy egy játékos élete” szerzőjével falun sétálgatva, eszembe ötlött egy ezim, mely alkalmas vigjáték tárgynak tűnt fel előttem: Egy titok útja. Nem arról volt szó, mint Lafontaine-nél, mint repül a titok szájról szájra és mint nő meg repült benne. Nem! A mi engem kísértebe hozott valami bensőbb, bizalmasabb volt; én a titok elárulása élettánát akartam adni, t. i. színe akartam hozni azon különböző indító okokat, melyek bennünket a ránk bizott titok elárulására készítettek.

A darab a Pyrenék furdőiben játszott. Két, húsz éves fiatal ember társalgásával kezdődött. Egyikük egy férjes nővel volt első találkozásból jön épen! Boldogsága majd megtűjtja. Megváltja az egész barátjának, mert meg nem állhatja, hogy ne beszéljen, minthogy húsz éves tülig szerelmes léteére szükség van meghittetésre; ez a fiatalság, a szerelem indiscretiója.

Barátja, jól értsük meg, becsületére fogadta meg, hogy hallgatni fog. Amde szerencsétlenségre ez a barát szintén szerelmes, szerelmes pedig egy fiatal özvegybe, ki szigorúan bánik vele. Ez sejtja az egészet, akarja tudni a gyöngéd dolgot és kérdezi felőle imádóját. Utóbbi védekezik... ő nem tud semmit... Az sürgeti, ez ellentáll. A hölgy nehezelt, vagy legalább nehezeltést tett.

„Ön nem szeret engem! Ha ön engem szeretne, elmondaná nekem az egészet! Ha ön nekem mindent elmondana, a bízalom ez a jele engem meginditana, és ki tudja... vajon a hála?” Az igért nagyon is csábító, a fiatal ember elveszti fejét és beszél... Ez az önzés indiscretiója. Eladja a rábizott titkot! Csakhogy a visszavágás több hatást eredményez, mint a vágás. Elég jó végét gondoltam ki a jelenetnek: alig végződik be a bizalmas közlés, a fiatal asszony felkel és mosolygva mondja: „Kedves uram! Mentsen Isten, hogy becsületemet oly emberre bízam, ki nem tudja megőrizni egy barát titkát.”

Eljutottunk a harmadik beavatotthoz. Mit fog a fiatal asszony tenni a megtudott titokkal? Az idő csudaszép, a furdők mindnyájan sétán vannak. Ő egyedül maradt Caunterets-ben egy öreg kőszvényes és a kisse süket nagybácsival. Miként üsse agyon napját? Miként könyvisen ezen az oly súlyos órákon? „Hátha elmesélném a történetemet nagy bátyámnak! Ah, nem, nem! Ez már nagyon csunya volna! De lám, mégis oly

mulattató volna. Aztán meg nem fogom megmondani a neveket és Bagnérest tesztek Caunterets helyébe. Ah, hitemre!... Meg nem állom tovább! Kell ezt a szegény nagybácsit is egy kisse mulattatnom! És elmond neki mindent. Harmadik állomás: az indiscretio unalomból.

Az est leszállt, a sétálók visszatérnek, körbe ülnek, csevegnek! „El kell önöknek egy esinos kis történetkét beszélnem,” szólal fel egyszerre a nagybácsi. Húga ugyan már rángathatja kabátja szélét. „Légy nyugodt, oda szól halkan, majd elferditem.” És oly jól elferdítette, hogy öt perc multán mindenki felismerte az esemény hőseit, és a jelenlevők egyike feláll és hangosan így szól: „Bocsánat uram, ön valamit elfeled elbeszélésében. A férj nevét. Az a férj — én vagyok!”

Tárgyam elragadta Goubaux-t. A darab tervét még az nap este elkészítők, én megírtam az éjél és másnap felolvasást kértek a Théâtre Français-ban az egy felvonásos vigjátéknak, melynek czime: Alkonyati g.

Tehát itt vagyunk az előtt a félelmetes bízottság előtt! Nem volt az akkor mint manapság egy neve a Tizek Tanácsának, érzéketlen néma, mint a bírák, a mi a szerzőt a vádolttoz teszi hasonlóvá. A színésznek is részt vettek benne, a fiatalok ép úgy mint az öregek. Ez vídám színezet adott az ülések. Nevettek a komikus jeleneteknél, sirtak a megindítóknál, tapsoltak a ragyogó helyeknek. Mintegy újabb

általános átnézés volt az ilyes felolvasás, mely felvilágosította a szerzőt darabjának gyenge vagy erős oldalai felől, a hallgatás maga lecsak volt.

En csak ezt a lecczét hallottam. Egy óráig tartott a darab felolvasása, és huszonkilenc évem összes hevével, teljes meggyőződéssel olvastam. Semmi hatás; egyetlen egyszer sem! Végeredményül pedig csupa fekete golyó. Visszavetve egyhangul!

Visszatértem a falura, hol jól, rosszul kedvetlenségemet emésztettem, mikor egyszerre ezt a pár sort kapom Goubaux-tól: „A Théâtre Français bízottsága nem ért hozzá semmit. Felolvastam darabunkat Etienne Arago-nak a Vaudeville szellemes igazgatójának. Ő azt igen mulattatónak találja. Azonnal színe hozza; rendelkezésünkre bocsátja társulatának színe-javát: Bardou-t, a kítőző Bardou-t, a nagybácsi szerepére; a csinos Thénard asszonyt az özvegyre, és az egyik szerelmésére egy fiatal embert, kire nagy reményeket alapít. Brindeau-nak hívják, csinos alakja és csinos hangja van; egy rondeau-t készlök számára írni beléptére! Ez biztosítani fogja az első színrehozatal sikerét. Elfogadja?”

Ha elfogadom-e! Három héttel később visszatértem a faluról, hogy jelen legyek az utolsó próbák egyikén. A Vaudeville-színház akkor a Palais-Royal téren volt. A próba megkezdődött. A tapsonezok főnöke, ki hozzám közel ült, a darab végével egy szóval hozzám: „Nem valami nagyon erős, de vannak benne esinos kis dolgok, melyek

házasulandó férfiak közül sokan a leányok legfőbb értékét az ő hozományukban, a reájuk váró vagyonban találják, sőt, hogy nők, leányos anyák is vannak olyanok, kik a fiatal emberek előtt minduntalan fitogtatják vagyonukat (sokszor azt is, a mi nincs) s csak épen hogy czégerint nem tesznek házkúra e fölirással: „Itt szép hozomány kapható.” Nos hát, szó a mi szó, a hol a nők iránti tisztelet (nem a külső udvariasság értem, hanem a becsülésen alapuló belső tisztelet) megcsappan, ott igen sokszor maguk a nők is hibásak. Hanem azért a vagyon a férjhez menő leányra néve olyan dolog, mely nem árt, ha van, bár egymagában boldoggy nem tesz. Több rendbeli előnye mellett csak az az egy baj jár vele, hogy a tapasztalatlan fiatal leány nem könnyen bizonyosodhat meg arról, vajjon a hódolat és a rajongás személyét, személyes előnyeit és erejéit illeti-e avagy csak vagyonát? Az pedig irtoztató csapás ha a szegény fiatal asszony egy szép napon arra ébred, hogy vagyon mellett ő csak terhes ráadás. Hány családi drámának van itt az eredete!

A tény tehát e dologban az, hogy a vagyon a nő valódi értékét nem nagyobbítja ugyan, de nem is von le belőle egy mákszemnyit sem. Amennyiben pedig mint eszköz számtalan alkalmat nyújt tulajdonosának a nemzeti közmívelődés támogatására, a társadalmi és egyéni jótékonyagra: annak idején nyugodt lélekkel fölírhatja leányai előtt kedvező állapotukat. Azonban mikor ezt teszi, akkor már gondos nevelés és folytonos példaadás útján lelkükbe kell oltania gyermekeinek, hogy az öröklött vagyon nem érdem, hanem Isten áldása, melyet meg kell becsülni, s hogy a vagyonnal mindenki szent kötelességeket örököl hazája, a kultúra és a társadalom iránt, melyeket a ki nem teljesít, halálán is a vett jökrét, de meg szándékos terjesztője is a közlegetlenségnek. Higgye el, kedves leányom, ha módosabb családjaik gyermekeit ezeket az elveket nemcsak lépésnyomon hallanák, hanem folytonos gyakorlásukat is látnák a szülői házban, sokkal kevesebb ifjú élet züllemék el, sokkal kevesebb vagyon pusztulna el okatlan fényezés és dözsölésben, sokkal kevesebb volna a közgazdasági baj és több a megelégedett boldog ember.

De mik hát azok a tulajdonságok, melyek együttvéve a nő valódi értékét képezik? Nem tudom, emlékezik-e, hogy midőn ön iskolás leányka korában egyszer azt kérdezte tőlem, miért ösztökélem én mindig a leánykákat órákban nem a leckésimételésre, hanem az udvaron való játszásra, én azt feleltem: „azért, mert a mely leányka egészséges óhajt maradni, annak egy órai iskolában ülés után szüksége van 10 percznyi szabad játszásra és levegőre nemcsak a testi, de a lelki egészség, tehát még a tanulás érdekében is.” Ha emlékezik, úgy nem fog csodálkozni, ha most a kérdéses tulajdonságok között első helyre állítom a testi egészséget. Oly jó ez, melynek értékét rendszerint csak akkor érezzük és látjuk be, mikor már elvesztett. A családra és a családi életre néve alig van egy-egy nagyobb szerencsétlenség, mintha a család-anya gyöngye, beteges szervezettel. Ugyanis ma már józanul alig vonható kétségbe, hogy azon hibák és betegségek, melyekben a szülők szenvednek, vagy melyek bennük lappanganak, az utódokra is igen könnyen átöröklődnek, vagy legalább hasonló bajokra

nagymérvű hajlandóságot eredményeznek. Ha valahol, hát itt helyén van ez megzavartulandó a mondás: „Nézd meg az anyját, vedd el a lányát.” De eltekintve ettől és a többi anyagi kártól, nagy erkölcsi kár is származik abból, ha a család-anya beteges. Mert hiába, az anyja a család-napja, a ki szeretetének melegeivel maga körül csoportosítva a család apraját-nagyját, az ottthon mindnyájára néve édessé teszi! De vajjon teljesítheti-e ebbéli magasatos hivatását, ha mindig saját életét kéri aggodnia, ha a lappangó kór és a szenvedések meggyöngyítik testi és lelki erejét, elűzik arczáról az életet mosolyt, megbénítják türelmét, mely nélkül jó gyermekeket nevelni s a családi tüzehelyt kedvessé tenni lehetetlen? Valóban, majdnem a lehetetlenséggel határos, hogy az az anyja, a ki maga folyton beteg és beteges, ennélfogva természetesen is igazgatót és türelmetlen, gyermekeiben kifejlesztesse az erületlenek az a nemességét és általában azokat az egyéni és társadalmi erényeket, melyek csakis a családban és pedig a szeretettel édes anya gondos ápolása mellett teremnek meg és virulnak föl.

Ezek után mondjam-e, hogy leányai majdan, ha erős, egészséges, megedzett testi szervezettel bocsátja ki őket anyai szárnnyai alól, a boldogságnak és boldogulásnak semmi mással nem pótolható és a távoli jövőre is kiható egyik legfőbb biztosítékát viszik magukkal. De hogy ezt elérhesse, ne engedje, hogy akár a divat, akár a szeretet, akár a türelmetlenség és nyugalom utáni vágy letérítsék a helyes útról. Leányai egészséges és a sok orvosságban és a fürdőkben (hasak komolyan nem szükséges) keresse, hanem a jó, erőteljes táplálékban, az e tekintetben való rendesség- és mértékletességben, a bőséges és friss levegőben, a száraz és jól szellőztetett, világos lakásban, az idő változásaihoz mért cselzési ruházatban, mely t. i. se a testet el ne puhtassa, se az életműködéseket (emésztést, vérkeringést, lélegzést) ne akadályozza. Olyan természetesnek és könnyűnek látszik ez a ruházatra vonatkozó kívánság, pedig majd meglátja, hogy a divattal, az anyai szeretetből kifolyó büszkeséggel és hiúsággal, a leánykák természetes tetszeni vágyával épen e miatt kell legtöbb és legmakacsabb harcotot vívnia. És jaj önnek, ha eddigser gyöngye volt és engedett! Azután tüskön-bokron át fognak futni leányai a legbortosabb és legözélszerütlenebb divat után is.

Az elmondottakon kívül nagy gondja legyen arra is, hogy leányai az idegességét mai napig szertőlött elterjedt betegségét meg ne szerezzék; mert az ideges nők nemcsak számalomra méltók, de sokszor nevelésegés is. E végből a szükséges alvást, melynek idejét maga a jóságos természet kijelöli, semmitelje ürügy alatt sem szabad, kivált gyakrabban, elvonni a még fejlődésben levő leánytól, tehát még családi estélyek és színházlátogatás alkalmából sem. Ugyanezért sokzattas és segítse leányait, a meddig iskolába járnak, arra is, hogy dolgaikat cselzerűen osszák be s a nappali órákban végezzék el. Az a leányka ugyanis, aki iskolai dolgai mellett éljelez, rendszerint vagy az iskolában igen figyelmen, vagy annyira gondatlan és könnyelmű, hogy a kötelesség csak akkor jut eszébe mikor már le kellene fektünie. Magán óráit (zene, idegen nyelvek stb.) pedig csak annyit engedjen leányainak, a mennyit egyéb teendőik

mellett — számítva a mulhatlanul szükséges szórakozásra, szabad játszásra is — minden megerőltetés nélkül megbírnak. Végül óvja őket az igazító tápláléktól, az anyagától (erős fűszeres ételek, igazító italok) épen úgy, mint a szellemi (igazító olvasmányok, reuregenyék stb.).

A testet azonban nemcsak táplálni és óvni, hanem edzeni is kell. Engedje leányait hidegben, melegben szabadon játszani, futni, ugrándozni (a józan illendőség határait ön úgy is meg fogja érezni), taníttassa őket úszni, korcsolyázni, sőt rajta legyen, hogy mindez mintegy életszükségletté váljék náluk. Ne divatból korcsolyázzanak tehát és ne a divatos korcsolya-ruha legyen a főczél, hanem az izmok acétozása, a tüdő erősítése és az életműködések élénkítése. Hanem azután itt is vigyázzon, mert különben a divat, a szük ruha és a fűző ezt az igazán egészséges sportot is károsítja teszi. Mind-ezeknek koronájával pedig igyekezze olyan házi orvosra szert tenni, a ki nemcsak az esetleg előforduló betegséget gyógyítsa meg, hanem a kinek legyen az az erkölcsi bátorsága s hivatásáról az a magasabb felfogása, hogy leplezetlenül fölírja a helyzetet, mihelyt a család szokásaiiban, berendezkedésében és életrendjében olyasmit tapasztal, a mi a gyermekek egészségére néve ártalmas.

Es most térjünk át a lelkikre. A nőnek egyik legértékesebb, de kétségen kívül legszükségesebb tulajdonsága az őszinteség, az igaz vallásosság. Mi lenne a nőből az élet néhez pillanatában, midőn a legelősebb fájdalomak marozangolják szívet és lelkét, midőn közel van a kétségbeeséshez, ha űn volna hite, ha nem tudna imádkozni? Öngyilkos vagy romboló daemon. De ettől eltekintve, magának a családi életnek, sőt a társadalomnak és a kulturának is nagy érdeke, hogy a nőknek mély és őszinte vallásosság meggyöződésük legyen felekezeti gyűlölség nélkül. Fényes háztartást vinni, elegáns szalonat berendezni, divatos ruhában járni, színházakat és bálakat látogatni, a legkeresettebb fiúidőben nyaralni, egyszerű estélyeket rendezni, szíval mulatni és élvezni vallás nélkül is lehet. De vajjon az élet merő mulatságból áll-e? S ha nem, vajjon képes-e a nő azon szent és sokszor nehéz kötelességeket, melyekkel férjének és gyermekeinek tartozik, teljesíteni az Istenben vetett bizodalom nélkül és ha szívében-lelkében meg nincs gyöződve arról, hogy vallásának e kötelességekre vonatkozó tanai Istennek és a természetnek örök és megváltozhatatlan törvényei? Azután meg annak a gondolat- és érzelmvilágnak, mely a családban uralkodik, s mely rendszerint a gyermekek jellemének is alkotó elemévé válik, az anyja a központja és a legtöbb irányítója. Ha az anyja vallástalan, vagy belső meggyöződés nélkül pusztán külsőségekben (szertartások, stb.) nyilvánítja hitét: gyermekei bizonyára szintén vallástalanok, vagy a mi még rosszabb, képmutatók és álszentekedők lesznek. Ezek fajának szaporodásától pedig mentse meg az Isten az emberiséget.

Nem társadalmi érdek-e tehát a nők vallásossága, ha egyszer ily messzire kihat? Kivált ha azt is figyelembe vesszük, hogy mindegyik vallás tanítja a lelebaráti szeretetet, s így közvetve megmehetetlen nyomort enyhít s megszámlálhatatlan jótékonytságot kaszakt. De kulturális érdek is! A történelem és jelen társadalmi életünk is bizonyítja, hogy a mely népben vagy körben a meggyöződésen alapuló vallásos hit megfogytokzik: ott a babona, a kuruzslás,

a szellemidézés és mindenféle, még oly képtelen, hitbéli nyavalyák is azonnal fölújlanak. És ennek megvan a maga természetes oka. Van az anyagi és lelki világban a szentesek egy egész köre, a melyeknek megjelteiség a tudás nem ér el; ily tehát a hit veszi át a lélek vezetését, már azután vagy a vallásos, vagy a babonás hit.

Azért hát idejekorán vesse el leánykái szívébe az igazi vallásosság magvait, s a kikélt virágot mindaddig gondosan ápolgassa, mig belkőképben meg nem erősödik. Tanítása ne csak szavakból, hanem tettekből és jó példákól is álljon; adjon leányainak minél többször alkalmat a lelebaráti szeretet parancsainak gyakorlására. Soha senkinek vallásos hitét ki ne gúnyolja, se meg ne sértse, hanem szavaival úgy, mint tetteivel azt mutassa meg, hogy a vallásos meggyöződés mindig tiszteletreméltó, bármilyen alakban jelenjék is meg, s olyan kizárólagos tulajdona mindenkinek, a melyet szentégtelen kézzel megtagadni Isten ellen való véték. Ily módon a hit világa és a szeretet melege oda fogja vezetni leányait, hogy mig utáni togják a képmutatókat, addig, bár készek védeni saját vallásos meggyöződésüket, soha sem gúnyolni, sem üldözni nem fognak senkit hitért. Az pedig, a mit leveleiben jelez, hogy t. i. ismerősei között vannak, kik magukat hiteleneknek vallják, egyszerűen ne higgye el. Mit gondol, ha a vallásos hit nem épen olyan szükségesépen nyilvánulása volna az emberi lélek működésének, mint az értelem vagy az emlékezés, létre jöttek volna a különféle vallások? A ki nem imádjaa az igaz Istent, az imád bálványokat, a ki nem alázódik meg az Isten előtt, rabszolgája saját önzésének és szenvedélyeinek. Ez a természet rendje. Gondoljon a történelemben tanultakra s nézzen szét a mindennapi életben: rögton belátja, hogy úgy van.

A nő valódi értékének fontos alkotórésze a házias munkásság és a egészséges kedély. Könnyű belátnia, hogy miért emitem együtt ezt a két szép tulajdonságot. Azért, mert egyik a másik nélkül szinte lehetetlen. Ha megfigyeli azokat a nőket, a kik nem háziasak, a kik házi teendőket elhanyagolják, azt fogja tapasztalni, hogy vagy tétlenül utazoknak, vagy idejük nagy részét a családon kívül töltve, egyik szórakozásból, élvezetből a másikba rohannak. Az unalom, a tétlenség pedig határozottan ellenkezik az emberi természettel: bizonyos rá minden egészséges gyermek. Épen ezért a mellett, hogy igen sok erkölcsi rosznak kútfórrása, bizonyos belső elégedetlenséget s ennek alapján igazgatottságot és ingerültséget is szül, melynek okát a környezet, sőt orvos, sőt akár hányó maga az illető nő is egészen máshol keresi, mint a hol tulajdonképen van. Az ilyen nők mindennel elégedetlenek, senki sem tud kedvükre tenni; minden bosszantja őket, s örökösen duzzognak és pörlekednek. Így azután a családi tüzehely, melynek kedélyes melegeivel voroznia kellene, átokká válik, melytől mindenki szabadulni igyekszik.

De, miként mondtam, vannak nők, kik nem háziasak és nem munkások ugyan, hanem azért nem is utazoknak. Csakhogy az megint a természet örök törvénye, hogy a pihenés, a szórakozás és élvezet is csak úgy esik jól, ha komoly munkával rászolgálunk. A ki mindig csak mulat és élvez, csakhamar belé esömörlik és pedig annál előbb és annál jobban, minél mohóbb volt. Így azután nem is említve az ilyen élet szülte örökös igazgatottságot, idő előtt bekövetkezik azaz élet-unalom, a kedélynek és a családi életnek az a sivársága, mely minden megelégedettségnek és boldogságnak egy csapásra alaposan véget vet.

Azért korán szoktassa leányait a háziasághoz; bizzon rájuk erejükhez mért házi teendőket, melyeknek körét aztán napról-napra tágítsa, a mint korban, erőben és értelemben előbb haladnak. Ily módon vörökké fog válni az a tudat, hogy a mely nőnek Isten családi tüzehelyt adott, annak megadta vele a természetes munkakört is, melyet becsülettel betölteni épen oly nagy dicsőség, s a társadalom és háza iránt épen oly nagy érdem, mint esatát nyerni, vagy a hazáért meghalni. Mert nemcsak a csata-tereken vannak névtelen hősök, hanem és ezerszerre nagyobb számmal, a családi élet szentélyében is. Mert hősiesség ám az, egy egész életet át mindnapon olyan munkát végezni, melyet a házon kívül senki sem lát, mely a tömeg tapsait, a népszerűséget és kitüntetését meg nem szerzi, melyért egyedül jutalom az öntudaton kívül a családtagok kényelme és egy-egy édes mosolya, s melynek nagy fontosságát csak akkor érezzük és látjuk be, ha nincs, a ki elvégezte!

Alig van szerencsétlenebb és a családi életet alaposabban megmegrótt felfogás, mint az, mely a házi teendőköt kiesinyli, lenézi s művelt nőre néve lealacsonyítónak tartja. Nem egyéb ez, mint a munkának s vele együtt mindazoknak lenézése, kik dolgoznak. És csodálatos, épen azok a nők, kik a mun-

kal lehet valamit csinálni. Kijövkök és a Palais-Royal terén találkozom Goubaux-val, ki egyik barátjával volt. Egymás szemébe nézünk.

— Nos tehát! Mint vélekedik?
— Mint vélekedem, mondja Goubaux, úgy, hogy borzasztó!

— Én is színtügyi, felelém.
— Én pedig, teszi hozzá a jó barát, azt tartom, hogy füttyültem volna, ha lett volna velem egy kules. Nem kell engedni, hogy előadják.

— Semmi áron.
— Jól van, magamra vállalom, felelém, hogy elmegyek Aragozhoz megmondani neki, hogy visszavonjunk a darabot.

Másnap tíz órákor Arago ajtának kopogtatok. Szakácsnéja fogad...

— Monsieur a fürdőben van.
— Irhatok neki?
— Itt van papíros, uram! Irtam.

„Kedves Direktorum! Ez a levél olyasnt tanusit Önnek, mit valószínűleg sohasem tapasztalt igazgatói pályafutásán, azt t. i., hogy a két barát, minthogy a próbán határozottan rossznak ismerték fel darabjukat, azt ezennel visszavonják. Legyen szives úgy tekinteni a mi darabunkat, „A konyatig”, mintha „Végképen besütedett” volna.

„Teljesen az Oné: Legouvé.”

Futok Goubaux-hoz és örömmel karoljuk át egymást, mint két oly ember, kik lidérez nyomás alól szabadultak.

Rákövetkező napon tizenegy órákor, a

hogy kimegyek hazulról egy hirdetés előtt sietek el, és amint rápillantok, mit olvasok?

Ma este először adatik: „A konyatig.”

Százezer gyertyát látok ragyogni, mintha maga a nap szökött volna szemembe. Futok Aragozhoz. Ugyanazon szakácsné nyit ajtót és amint engem meglát, nagyot kiált: „Ah, jóságos Isten! Uram, én elefedtem átadni az ön levelét! Tessék, itt van! Ne szőljon semmit gazdámnak, megszidatna véle!”

A baj megtörtént, a sors el volt vezetve! Nem volt egyéb hátra, mint megnyugodni és várn.

Este egy harmademeleti zártszékbe mélyedek. Goubaux vitézül leszáll a szinpadra, hogy csapatunkat támogatassa. Három leánya, egy páholyt foglalnak el. A két fiatal ember közt lefolyt bizalmaskodó jelenet jó fogadtatásban részesült. Ezen kedvező előjel által felbátorítva, lemegyek a szinfalak közé. Bardou van a szinpadon. Szavai közül egyénhány nevétést kelt, e szókkal jó ki: „Gyermekeim, megtartom közönségemet!” Ugyanazon pillanatban egy kis éles, ismeretlen hang üti meg fületem.

— Mi ez?
— Ez? mondja Goubaux, ez fütty....

— Micsoda!.....

Brindeau híres roneauja volt! Hamisan énekelte; és annak füttyöltek. Hirtelen felutaltam helyemre. Nem szálltam le onnét többét. E pillanattól kezdve a füttyök nem színtek meg. Soha életemben nem halottam

annyt. Egész párbeszédök füződtek a közönség és a színészek között. Utóbbiak közül egyik hírlapot tartott kezében... „Halljunk hírt Spanyolországból”, kiáltották fel hozzá a földszintről. Goubaux-nak három leánya úgy nevetett, hogy majd megszakadt. Húsz percz mulva szép csendesen eltűntem. Goubaux a szinfalak között volt; várta a színészeket, amint jelenésük után léleptek, és karjai közé fogadta őket mint sebesülteket, kiket a csatamezőről hoznak, így szólvá hozzájuk: „Ah, barátaim, én szegény barátaim! Mint kérjek önököt! becsánatot, hogy ily rossz szerepeket adtam önöknek!” „Szeretnék inkább valamit inni”, mondta Bardou. „Nagyon finom ez a közönségnek, nagyon finom!” mormogta Thénard kisasszony. A darabot nem végezték be.

Másnap a lapok kijelenték, hogy a darab két szellemes férfiúé, kik majd kitetsznek magukért. Hét frankot és ötven centime-ot vettem föl szerzői jogaimért. Rákövetkező napon azt mondtam Goubaux-nak: „Kedves barátom, engem már csak a Théâtre-Français-ban fognak kivégezni és csak egy öt felvonásos darabban.”

Két év mulva, 1838. június 6-án, Goubaux és én Louise de Lignerollest adattuk Mars kisasszony tolmácsolása mellett.

A darab többet hozott nekem mint hét frankot és ötven centime-ot.

(A Figaroból Dr. —y —n.)

kát lealáznak tartják, rendszerint túlnyúl becsülik a munka eredményét, a vagyont, a melynek, mikélyt elégedő nagy eredetét kegyesek elfelejténi! Ha tehát ön leányait háziasságra neveli; ha megkedvelteti velük azokat a sokszor apró-cseprő tendenciókat, melyek a családban naponként előfordulnak, s melyek rendszerint a házi rendnek és tisztaságnak, a család kényelmének alapjai; ha ekkép leányait a munkát becsülni tanulták: oly erényekkel ruházta fel őket, mely nem csupán az egyén és család, hanem a nemzet boldogulásának is fundamentumai. Ugyanis nincs vagyont, melyet ne a munka tenne értékessé. A földbirtokot a szántóvető, a nyers termékeket az iparos és gyáros munkája, sőt még a tőkepenzt is a munka teszi jövedelmezővé, a mennyiben a kölcsönvevő valamiféle vállalatba fekteti s a munka szülte nyereségből fizeti a kamatokat.

(Vége következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Beniczky Ferencz** főispán úr június hó 24., 25. és 26-án Félegyháza beható hivatalos szemle alá vette a városi és kiskun alsó járási hivatalokat, melyekben mindenütt szakértező ügyvezetést, rendet és helyes kezelést tapasztalt. A főispán úr tiszteletére a félegyházi intelligencia a kaszinó termeiben kétszer rendezett bankettet. A főispán úr Félegyházán való tartózkodása, mint a „F. H.” írja, leirhatlan lelkesedést keltett az egész városban s az ő ismert igazságérzetével, pártatlanságával és szeretettel belébilincselte a félegyházaiakat.

— Használó feljegyzésekben és óvásokban részesítette a főispán urat Vác város közönsége is, melyet a múlt héten az ottani közigazgatási viszonyok megvizsgálása végett látogatott meg.

— **Női kézimunka-kiállítás.** A jótékony nőgyűlésnek a közönség figyelmét. A kiállítás ez alkalommal a szokottnál fényesebb és nagyobb terjedelmű. A nyiregyházi női-ipariszkola is részt vesz a kiállításban sők igen szép kézimunkákkal. Ezekben kívül ki vannak állítva gyönyörű csulák és az egyházi szertartáshoz való díszmunkák, melyekre a ft. papsg szíves figyelmét felhívjuk. A kiállítás megtekinthető vasárnap, hétfő és kedd reggel 9—12-ig és d. u. 2—8-ig. A kiállítás tartama alatt előkelő hölgyeink a látogatóknak az udvari sátorban frissítőkkel foglalkoznak, a mire a tropikus hőségben nagy szükség is van. E kiállításra lapunk jövő számában részletebben visszatérünk.

— **Az aratás, a gazdaközönség e legfontosabb munkája a múlt héten megkezdődött.** Általában véve csakis közepes termésre számíthatunk. A múlt napok, az eszések után oly hirtelen bekövetkezett, elviselhetetlen tropikus hősege nagy károkat okozott a gabanemlék szemeiben.

— **Az egyfortintos bankok bevonása** a forgalomból, hír szerint elhatározott dolog, a mivel a valuta ügy elintézésének útját kívánják egyengetni. A magyar és osztrák pénzügyminiszterek úgy intézkedtek, hogy a hivatalnokoknak fizetésük 20%-át ezúttal forintokban fizetik ki. Az állami hivatalnokok évi javadalmazása Magyarországon körülbelül 35 millió frt, Ausztriában 65 millió frt, tehát összesen 100 millió forint és így a kincstár egy év folyamán 20 millió forintot fog ezáltal befizetni. Jelenleg 80 millió egy fortinos államjegy van forgalomban s ez összeg egy év alatt már a negyedrésztével fog csökkenni, azaz 60 millió forintra száll alá, négy év alatt pedig egészen eltűnik a forgalomból. Ha pedig a hadseregnek is így járnak el a fizetésüknek, akkor a papirfortintosok uralma már harmadtól alatt szűnik meg. A kormány ez intézkedést első lépésnek tekintik a valuta szabályozására. Később az ötfortintos bankjegyek kerülnek sorra. Ezekből kelek 27 millió darab, vagyis 135 millió forint értékű államjegy van jelenleg forgalomban.

— **A vasárnapi munkaszünet.** A vasárnapi munkaszünetről szóló 1891. XIII. toz. t. hó 15-én lép életbe és f. hó 19-én lesz az első vasárnap, mikor a törvény legelőször, tényleg végrehajthatik, mire már a legutolsó intézkedést is megtették. A kereskedelmi miniszter, valamint a pénzügyminiszter most becsajították ki a rendelkezéseket, melyekben meghatározzák azokat az eseteket, mikor bármily fontos okból a munkaszünet alól felmentés adandó.

— **Tánczvizgalom.** A kecskeméti műkedvelő iparos itjakk 1891. július 12-én, vasárnap a kecskeméti színházban és a „nádor-kávéház” termében színelőadással egybekötött zártkörű tánczvizgalmat rendeznek.

— **Nyári multság.** Fényesen sikerültnek mondható a nyári multság, melyet a helybeli „Ipartestület” saját pénztára javára

mult hó 28-án a városi műkertben rendezett. A változatos program minden pontja kifogástalan volt, de különösen a mesterségek allegorikus bemutatása részesült osztatlan tetszésben, sőt elmondható, hogy a multság látványosság tekintetében és szám sikere miatt eddig nem ért magaslatra emelkedett. A görögűt és röpűtűt nagyon természetes nényesen sikerültek, s ha még hozzá tesszük, hogy a közönség mulattására két banda is szolgált (cigány- és fúvóbanda) úgy nem esodálkoztunk a fésztelek j. kevélen, mely csak a reggeli órákban ért véget.

— **A „Kecskeméti Zenekedvelők Egyesülete”** és a „Dalárda” tagjai e hó 11-én a városi műkertbe kirándulást rendeznek, melyre pártoló tagjaink meghívják.

— **Csongrádmegei verekedő szerkesztők.** A csongrádmegei, jobban mondva szentesi chronique scandaleuse újabbán, az elmúlt hét folyamán, ismét szaporodott egy nem mindennapi, csinos kis történettel, mely a csongrádmegei állapotok elfajulására igen jellemző. A városi lap szerkesztője korábban verekedést kezdett a megyei lap szerkesztőjével. Az előre kitervezett verekedést később, az útezen is folytatták: az útlejelésbe mindkét fél kísérte is belevégült és a támadó félt, ennek támogatóival együtt igen szépen eldöntétek. Oh boldog Csongrádmegeje és még boldogabb abderai állapotaidd!

— **Irnoki pályázat.** Kecskemét th. város közigazgatásának előléptetés folytán megüresedett négy irnoki állásra hirdettet pályázatot a f. évi június 30-án d. u. 5 órakor járt le, mely időig 21 pályázati kérvény adatott be; pályázók pedig a következők u. m.: Hajós János, Nagy István, Sárközy Sándor, Nehéz János, Soós Géza, Rapcsányi Kálmán, Hévízy Tamás, Pataky Antal, Vajda István, Palócz Kovács Imre, Császár István, Beretvási Lajos, Tormási Mihály, Biró György, Bajtai Ferencz, Schlachta Lajos, Kiss Béla, Lénárt Péter, Kudar László, Ulrich Anselm, Virág Ferencz. Ez állások betöltésénél a kvalifikáción kívül figyelembe veendőnek tartjuk első sorban azt a méltányossági szempontot, hogy a kik már a városnál több idő óta foglalkoznak és szorgalmasaknak bizonyultak, azokat kell előléptetni, mert csak így hozható be a fokozatos előléptetés rendszere, a mely hivatta van a tisztviselőknél a munkakedvet fokozni.

— **Hymen.** Nagy Zsigmond a debreczeni ev. ref. főiskola fiatal jeles tanára. kit városunk társadalmi köréhez is baráti kötelékek fűznek, június hó 28-án jegyet váltott Kiss Erzsikevel nagytisztelettel és nagyszög hegymegyi Kiss Albert ev. ref. lelkész, országgyűlési képviselő úr leányával. Zavartalan boldogság és megelégedés kísérje frigyüket.

— **Kiállítás.** A Szegedi Fa-Butor-Kiállítás és Vásár ma nyílt meg.

— **Egységés távirati díjak Magyarországra, Ausztriára és Németországra közt.** Baross kereskedelmi miniszter, dr. Stephan a német birodalmi főpostagazgató és az osztrák kereskedelmi miniszter közt egyezmény jött létre Magyarországra, Ausztriára és Németországra egymásközt forgalomban az egységés távirati díjakra nézve. Ezen egyezmény értelmében jövöben az eddigi alapdíj teljes megszűnése mellett Ausztria és Magyarország közt egyfelől, épűgy mint Németország és Ausztria vagy Magyarország közt másfelől, 3 krajczár szét fizetendő minden távirati szóért, de legalább is minden táviratért 30 krajczár. Németországban e díj 5 fillérre rög szavanként és a minimális díj táviratonként 50 fillér. Németországra, Ausztriára és Magyarországra államterületen tehát a kölcsönös forgalomban minden táviratra vonatkozólag egységés díjak lesznek érvényesek. Magyarország és Ausztria közt, valamint Ausztria-Magyarország és Németország közt be lesz vezetve az a távirati díjazás, a mely a magyar beforgalomban már eredetileg tervezve és megállapítva volt.

A létrejött egyezmény értelmében, az új távirati díjazás 1892. évi január hó 1-én lép életbe.

— **Gyászhir.** Ószinte részvétellel osztkozunk a gyászbán, mely Kovács István, kir. törv. telegkönyvezetű és családtag érte Sarolta leánykájunknak elhunytával. A kis halott temetése f. hó 3-án ment vége a család nagyszámú rokoni és ismerősei részvételével. Elhunytától a következő gyászlapot vettük: „Kovács István és neje Gyenes Vilma, Vilma és Margit gyermekekkel, fájdalmas szívvel jelentik felejtethetlen kedves gyermekük és testvérüknek Saroltának folyó hó 2-án, 20 hónapos korában történt kimúlását. Hült tetemei f. hó 3-án délután 6 órakor fognak — V-ik tized, nagy-körűsi-útea 10. szám alatti házból — a Szentháromság-temetőben a családi sír-bolba örök nyugalomra tétetni. Kecskemét, 1891. július 2. A néma anygala lengjen korán elhunyt porai felett!”

— **Rendörmegegalmi kimutatás.** A rendörkapitányság június havi kimutatása

szertint városunk határterületén a személybiztonság 1 esetben (gyermekölés által), a vagyonsbiztonság pedig 13 esetben (lopás által) lett megdöntve; 9 esetben a tettesek kézrekerültek, 4 esetben pedig nem. 7 esetben a tárgyak meglettek, 6-ban nem. A tettesek a kir. törvényszéknek, a megkerült tárgyak tulajdonosaiknak adták át. A szegényházban teljes ellátásban részesült átlag naponta 42 férfi, 41 nő. Ezeknek kiosztatott 2475 ételadag és 1848 kiló kenyér; kívül élelmeztetett naponta átlag 19 férfi, 23 nő, ezek közt kiosztatott 2786 kiló kenyér, 131 kiló szalonna, egészben kiosztott a segélyben részesülteknek 2475 ételadag, 4634 kiló kenyér és 131 kiló szalonna; a mértékhatélosít hivatal hiteltesít által vett 263 drb tárgyat, mely után 79 frt 93 krt vett be.

— **Államjegyek forgalma.** A függő államadosság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság Bécsben 1891. évi június hó 3-ik napján az államjegyek forgalmi összeget 1891. évi május hó végével következőnek találta: A bizottság saját feljegyzései alapján, a tulajdonképeni államjegyek összege: 1 forintokban 77.590,622 frt, 50 forintokban 130.353,110 frt, 50 forintokban 143.321,600 frt, összesen 341.265,332 frt. A közös pénzügyminiszterium hivatalos közlése szerint, a sóbányákra bekebelezett és forgalomban levő zálogjegyek összege: 60.728,900 frt, összesen 411.994,232 frt.

— **A kecskeméti izz. jót. nőgyűlet** június 29-én, saját pénztára javára, a városi műkertben szépen sikerült nyári mulatságot rendezett. A négyeseket 30 pár tánczolta. A multság összes bevétele 215 frt, a kiadások levonása után marad tiszta jövedelem: 125 frt. Ezen eredmény első sorban azon kisasszonyoknak köszönhető, kik a jegyek elárúsításával már előre is biztosították a multság sikerét. El nem mulaszthatja a választmány azért nekik köszönetet szavazni, valamint a rendezőségnek és az egylet azon pártolóinak, kik szívesek voltak fölfűlteni. Ezek: Dr. Horváth Ádám 4 frt, Behr Mór 3 frt, Brachfeld Sándor 2 frt, Fuchs Géza 2 frt, Szemző Sándorné 2 frt, Vitz Antalé 2 frt, Grósz Lipótné 2 frt, Hacker Lajos 2 frt, Ungár Salamon 2 frt, Farkas Ignác 2 frt, Metzger Béla 2 frt Behr Dező 2 frt, Schwarz Gusztáv 1 frt, Hacker Ferencné 1 frt, Schwarz Jakabné 1 frt, Gallia Emma 1 frt, id. Löwy Gyluláné 1 frt, Schwáb Lélyné 1 frt, N. N. 1 frt, Fener Jakabné 1 frt, Löw Ernő 1 frt, N. N. 1 frt, Hoppert Gyula (Monor) 1 frt, Karpeles Ede 1 frt, Dr. Scheiber Ignác 1 frt, Fuchs Józsefné 1 frt, Schwarz József 1 frt, Pollák Pál 1 frt, özv. Nagy Sándorné 1 frt, Littauer Józsefné 2 frt, Gál Mór 1 frt, Vámos Béla 1 frt, Dr. Schwarz Lászlóné 1 frt, Feldmayer Ignác 1 frt, Ungar Ferenc 1 frt, Kóka Béla 1 frt, Deutsch Adolt 1 frt, Brachfeld Vilmos 1 frt, Vitz Géza 1 frt, Schwarz pénzügyőr 1 frt, Kecskeméti Miksa 1 frt, Kovári Fülöpné 1 frt, Schwéd Samu 50 kr., Weisz Gyula 50 kr. A választmány.

— **Népmozgalmi kimutatás.** A tisztifővárosi hivatal kimutatása szerint a folyó 1891. év 1 s6 felévében született 1046 gyermek, elhalt 745 egyén; szaporulat 6 hó alatt 301. Halva született 30 gyerek, törvénnyelen születési 92. Erőszakos halálessé 15 volt, boncolás alá vétetett 19 egyén, más hatóság területén elhalt 13 egyén; szegény betegek részére orvosi rendelvény 2409 adatott ki. Védhímlő oltásban részesült 1) a városban 1021, 2) külterületen 560, 3) újra oltatot 587, összesen 2168 gyermek.

— **Öngyilkosság.** Simon Gusztáv 30 éves kömives segéd, folyó évi június hó 30-án virradóra, III. tized, 79. sz. a lakásán magát forgó pisztolyal agyonlőtte. A boldogalman két golyó röpített agyába; a házbeliek úgy találták meghalva szobájában, semmi írást, miből tettenek okát megtudni lehetett volna, maga után nem hagyott. Hullája a városi kórházba szállítatván, rendőrileg boncoltatott.

MOZAIK.

Alapos megtejtés. Falusi: Minek az a sok drót, a mivel a házak itt össze vannak kötve? Fővárosi: Azok a telefondrótok. Falusi: (mintha értené) Ugy, telefondrótok; de hát mért vastagabb az egyik mint a másik. Fővárosi: Tudja azok a vastagabbak a süketek számára való.

Uj rokonság. — Nem tudod, kerek, ki az a szép nő, a kit X. a karján vezet? — De igen; az neki a — mostoha felesége!

Szomorú kilátás. A férj részegen botorkál haza, miközben így monologizál: — Mégis borzasztó, ha rá gondolok, hogy otthon a feleségemet duplán fogom látni.

Az már más. — Tyű, pajtás, mi történt veled? csupa seb és karczolás vagy! — Hát hogy ide indultam a korsómába, virágokkal dobált meg a feleségem. — De a virágok csak nem tettek ennyire csúffá? — Bizony nem tettek volna, csak az volt a baj, hogy cserepekben voltak!

Ritka önérzet. — Uram, volt ön a tegnap tartott árverésnél. — Nem. — Sokat mulasztott; híhetetlen olósó áron keltek el a portékák. — Bocsanát; nem vagyok árverési hyena.

Gyöngéd intés. — Tábork ur, ideje volna már, hogy megönösüljön. — Ugyan miért asszonyom? — Isteneim! mily kár volna veszni hagyni azt a szép nyugdíjat, a mit egy tábornok özvegye kap!

Utolérhetetlen — nagyszerű! — Oh az én Bélám, mondja Olga, olyan ékesen vallott szerelmet, hogy csaknem eljuttam a gyönyörtől.

Oh csak hallottad volna az én Andoromat! Az ő vallomásaiból képest Romeo minden fellengzése valóságos káromkodás.

Ü Z L E T.

Piaci árjegyek.

1891. július 3-án.	
Piszeza-baza métermértésánsként	9,— krtól 9,20 krig
Készor	7,80 — 8,—
Rizs	7,20 — 7,40
Arpa	6,20 — 6,40
Zab	6,80 — 7,—
Tengeri kecskeméti mm.	6,40 — 6,50
Tengeri bánati	6,30 — 6,35
Köles métermértésánsként	8,— — 8,20
Krumpló	3,80 — 4,—
Szőna	3,— — 3,20
Szalma	1,20 — 1,30
Szalonna	48,— — 54,—

Sertésvásári jelentése

42 első magyar sertésüzletelő és kölcsönelő-legező részvénytársulatnak. Budapest-Kőbánya, 1891. július 3.

Az e heti üzletmenet lanyha volt. Heti átlagárak: magyar val. árú 260—360 krig, nehéz 44 $\frac{1}{2}$ —45 kr., 180—260 krig, nehéz 46—47 kr., öreg 300 krig 45—48 kr., vidéki sertés 42—47 $\frac{1}{2}$ kr. Szerbiai 41—47 kr., tiszta kilogrammonként. Páronként 45 krig. életsúlyon és 4% engedmény szokások.

Kimutatás a „Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület” 1891. évi június havi forgalmáról.

Bevétel:	
Pénztárállás május 31-én	34,045 „ 66
Betelelek számláján	170,379 „ —
Külföldi díjak számláján	279 „ 88
„ kamatok számláján	8,809 „ 28
Váltók számláján	190,876 „ 84
Magnaváltó számláján	1,948 „ —
Jelzálog kölcsön számláján	8,412 „ 50
Előleg számláján	22 „ —
Adósk folyó számláján	50,000 „ —
Hitelezők folyó számláján	5,000 „ —
Ingatlanok jövedelem számláján	8 „ 46
Leírt követelések számláján	20 „ —
	469,801 frt 57 krt.

Kiadás.	
Visszaírt betét és tők. kamat	246,841 frt 30 krt.
Kifizetett folyó kamat	2,111 „ 25
Adósk folyószámláján	1,085 „ —
Váltókra	8,809 „ 88
Magnaváltó	2,260 „ —
Jelzálog kölcsön	8,890 „ —
Jótékonyozók számláján	— „ —
Hitelezők folyó számláján	5,000 „ —
10% betét kamatóld számlán	— „ —
Értékpapir számlán	450 „ —
Ingatlanok jövedelem számláján	53 „ 20
Ingaz. t. díj, tiszt. és szolgálaties	595 „ —
Üzleti költség	65 „ 89
Pénztárállás június 30-án	9,051 frt 07 krt.
	469,801 frt 57 krt.

Kimutatás a kecskeméti kereskedelmi iparhitel intézet és népbank 1891. június havi forgalmáról.

Bevétel:	
Pénztárállás 1891. május hó 31-én	54,756 frt 58 krt.
Váltó visszafizetésekből	130,896 „ 10
Folyószámlák után	59,990 „ 05
Telepítvények	61,400 „ —
Osztrák-magyar-bank bpesti főintézetnek képviselése után	39,235 „ 36
Kamatok után	3,429 „ 16
Díjak	320 „ 22
Kereskedelmi kamatok	44 „ 33
Átirási díjak	4 „ —
Nyugdíj-alap után	17 „ 51
Elhelyezett tőke visszafizetés	5,000 „ —
Jelzálog-kölcsönök	9,135 „ —
Fedezett magán váltók	11,325 „ —
	375,263 frt 31 krt.

Kiadás.	
Váltó leszámlitásra	134,113 frt 50 krt.
Folyószámlákra	73,780 „ 48
Telepítvényekre	29,600 „ —
Tőke elhelyezés	30,000 „ —
Időközi kamatok:	
a) Telepítvényekre	326 „ 95
b) Folyószámlákra	263 „ 21
Üzleti költségekre	259 „ 85
Enklói tiszteletdíj és tiszt. fizetés	524 „ 97
Osztrák-magyar-bank bpesti főintézetnek képviselése	2,999 „ —
Jelzálog-kölcsönök	38,096 „ 44
Fedezett magnaváltók	12,830 „ —
Fedezett magnaváltók	18,267 „ —
Pénzsemek (váltak) és szelvények	4,663 „ 62
	345,725 frt 12 krt.
Pénztárállás 1891. június 30-án	29,538 frt 19 krt.
	375,263 frt 31 krt.

